

GEMAAL SMEENGE

De Noordoostpolder is 48000 ha groot en verdeeld in een Hoge en Lage afdeling. Smeenge bemaalt de Hoge Afdeling van de Noordoostpolder. Het is 9.000 ha groot en ligt ten oosten van de lijn Blokzijl-Marknesse-Schokland.

Kadoelerweg 1, Kraggenburg ☎ (0527) 252 415 www.zuiderzeeland.nl

GESCHIEDENIS

Gemaal Smeenge werd op 22 april 1941 in gebruik genomen. Op 9 september 1942 viel de Noordoostpolder droog, mede door het malen van gemaal Buma. Er is circa 1.500 miljoen m³ water uit de polder verwijderd, waarvan circa 375 miljoen door Smeenge. Het gemaal Smeenge is vernoemd naar de liberaal mr. H. Smeenge, één van de grote voorvechters (en later ondervoorzitter) van de in 1885 opgerichte Zuiderzeevereniging. Deze vereniging deed onderzoek naar de inpoldering van de Zuiderzee, de Wadden en de Lauwerszee.

DE INSTALLATIE

In het gemaal staan twee schroefpompen, opgesteld onder een hoek van 45 graden. Ze worden aangedreven door elektrische motoren. Elke pomp kan 620.000 liter water per minuut de polder uitpompen. Dat komt in totaal neer op 1,24 miljoen liter water per minuut. De opvoerhoogte is 4.30 meter. De pompen gaan automatisch aan als het waterpeil de ingestelde peilen overschrijdt. Voor Smeenge is dit -4.50 m NAP, plus of min 10 cm.

BEVEILIGING

Alle gemalen maken deel uit van de hoofdwaterkering en zijn als het ware in de dijk geplaatst. Daarom zijn ze voorzien van terugslagkleppen, die moeten verhinderen dat het water dat via de perskokers wordt weggepompt naar het oppervlaktewater via diezelfde weg kan terugstromen de polder in. Net als bijna alle gemalen van Waterschap Zuiderzeeland zijn ook in gemaal Smeenge mechanisch bedienbare persschuiven aangebracht, evenals terugslagkleppen (op de plaats waar het water de persbuis verlaat om in het Kadoelermeer terecht te komen).

ENKELE BIJZONDERHEDEN

- Het gebouw is in opdracht van de Dienst der Zuiderzeewerken door de Haagse architect D. Roosenburg ontworpen in functionalistische stijl.
- De onderbouw is van 2 gewapend betonnen zuigmonden (vloer op -8.40 m NAP), gefundeerd op betonnen Franki-palen en 2 gewapende betonnen persbuizen (vloer op -4.20 m NAP), met 3 terugslagkleppen per persbuis.
- De bovenbouw is uitgevoerd van staalskelet en metselwerk.

TECHNISCHE GEGEVENS

MOTOR

- Type: elektrisch kortsluitanker
- Merk: Helmke
- Vermogen: 630 Kw
- Toerental: 990 p/min

KOPPELING

Tandwielkast/overbreng verhoudingen:
Werkspoor enkel traps 7,44 :1
Opstelling: schuin 45 graden
Type pomp: schroefpomp Werkspoor
Diameter pompwaaier: 2.085 mm
Toerental: 133 per minuut
Opbrengst: 620 m³ per minuut
Elektro/aansluitvermogen: 1.260 Kw
Draaiuren: 1.000 per jaar

